

به نام پروردگار

سند اختتامیه عملکرد هیأت رئیسه دوره هشتم

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

دوره هشتم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نخستین دوره ای بود که هیأت رئیسه، در ابتدای دوره و هنگام انتخاب خود، یک برنامه مدون برای اجرا در طول چهار سال را ارائه نمود و به اجرای آن همت گمارد. گزارش پایش و تحقق برنامه دوره هشتم به پیوست این سند ارائه گردیده است. همچنین برای نخستین بار در تاریخ اتاق ایران، هیأت رئیسه سند اختتامیه عملکرد خود را تدوین نموده است تا بدینوسیله گزارش مدیریتی خود را به همراه توصیه ها و پیشنهادهای لازم، به هیأت رئیسه دوره بعد ارائه نماید.

۱- در دوره هشتم ساماندهی، انگیزه مند سازی و بهبود وضعیت منابع انسانی اتاق از برنامه های هیأت رئیسه بود که اقدامات مطالعاتی اولیه انجام و به صورت کامل به آن عمل نشده است. توصیه می شود مطالعه و اجرای طرح جامع مدیریت منابع انسانی از نخستین برنامه های هیأت رئیسه دوره نهم باشد. در این خصوص مطالعات و مذاکرات لازم با مشاورین زبده انجام شده است و سوابق آن در اتاق موجود است.

۲- یکی دیگر از کارهای نیمه کاره دوره هشتم، تدوین ساختار سازمانی مناسب و به روز برای اتاق ایران است. با توجه به پیوستگی این مهم با موضوع طرح جامع منابع انسانی اتاق، توصیه می گردد این دو موضوع به اتفاق یکدیگر مطالعه و انجام شود. به این نکته مهم توجه شود که اتاق ایران نیازمند رویکرد استراتژیک در تهیه ساختار است، بدین معنی که ساختار با نگاه به نیازها و اهداف آینده تدوین گردد نه با مینا قراردادن مشکلات گذشته.

۳- نقشه تقسیم کار فراگیر بخش خصوصی از جمله کارهای اساسی دوره هشتم بود. اگرچه این کار در دوره هشتم بنیان گذاشته شد اما، مانند بسیاری از کارهای تازه آغاز شده، هماهنگ و همراه کردن بدنه، اتاقها و تشکلهای نیاز به زحمت و مداومت دارد. نهادینه شدن این مدل به سبک شدن کارهای اتاق ایران و دگرگونی رابطه اتاق با ذینفعانش کمک بسیار خواهد نمود.

۴- در دوره هشتم سازوکار ارزیابی عملکرد و تراز سنجی برای چهار گروه اصلی ذینفعان اتاق ایران، اتاقهای شهرستان، تشکلهای کمیسیونها و اتاقهای مشترک، اجرایی شد. حداقل فایده این کار شفاف شدن عملکرد و جایگاه این ذینفعان در میان همتایانشان بوده است و به شفافیت عملکرد و رقابت در بهبود آن کمک بسیار کرده است. لازم است، این ارزیابی ها با نظم کامل و با بهبود مداوم چارچوب ارزیابی ادامه یابد. ضمناً برای کامیابی بیشتر این کار ضروری است برای مجموعه های برتر تشویقات و برای موارد با عملکرد بسیار ضعیف سازوکارهای توانمندسازی و، در صورت عدم همراهی، اقدامات جدی تر اصلاحی در نظر گرفته شود.

- ۵- با پایان برنامه پنجم توسعه و حذف مبالغ یک در هزار پیش بینی می گردد منابع مالی اتاق در دور نهم با افول مواجه باشد، و اتخاذ سیاستهای انقباضی می بایست از سیاست های اصلی در باب باز توزیع منابع باشد. دو سازکار مورد توصیه دور هشتم یکی پیگیری قانون عضویت فراگیر و اخذ درآمد از خدمات و دیگری بازنگری نحوه بازتوزیع منابع اتاق براساس ارزیابی عملکرد و شفاف تر کردن میزان کمک به مجموعه هایی که در بهره وری و افزایش درآمد خود کامیاب بوده اند می باشد.
- ۶- در دوره هشتم، هیأت رئیسه اتاق ایران در افزایش شفافیت عملکرد مالی اتاق کوشش بسیار نمود. یکی از افتخارات ما در دوره هشتم ایجاد و تدوین "احکام بودجه های سالانه" برای اتاق ایران بود که تا این دوره سابقه نداشته است. مقاومت زیادی برای اجرای این احکام در بدنه اتاق بود که با جدیت هیأت رئیسه در پی گیری از میزبان آن کاسته شد. جدیت هیأت رئیسه در پایش و پی گیری احکام بودجه و تدوین همه ساله آن کمک شایانی به افزایش شفافیت در اتاق خواهد کرد. همچنین ضروریست که کمیته برنامه ریزی و پایش هیأت رئیسه در اولین فرصت تشکیل شود و به صورت فصلی به پایش اجرای احکام بودجه اتاق بپردازد.
- ۷- در راستای افزایش شفافیت مالی اتاق و پیشگامی در نهضت شفافیت ملی، پیشنهاد می شود در دوره نهم عملکرد مالی اتاق با تفصیل و تواتر بیشتری اطلاع رسانی عمومی شود. توصیه این است که گزارش حسابرس و بازرس اتاق به همراه یادداشتهای توضیحی و صورتهای مالی، همانگونه که در احکام بودجه آورده شده است، همه ساله پس از تصویب هیأت نمایندگان، انتشار عمومی داده شود. ضمناً گزارش مناقصه ها و مزایده های اتاق مرتباً روی سایت اتاق قرار داده شود.
- ۸- اتاق ایران، مانند سایر نهادها، در شرایطی که فساد در کشور دامنگیر شده است در معرض آلودگی به این پدیده شوم قرار دارد. در احکام سال ۱۳۹۷ اتاق تکلیف شد که دستورالعمل سلامت اداری اتاق تدوین شود. این دستورالعمل تهیه شده اما هنوز به تصویب هیأت رئیسه نرسیده و اجرایی نشده است. ضروری است هیأت رئیسه دوره نهم آن را در اولویت رسیدگی و تصویب و اجرایی کردن قرار دهد. ضمناً کار حسابرسی داخلی سالانه با جدیت پی گیری شود و توصیه های حسابرس به دقت در هیأت رئیسه بررسی و به مورد اجرا گذاشته شود.
- ۹- هیأت رئیسه برای افزایش کیفیت و کاهش کاستی های مزمن منابع انسانی اتاق، سیاستهای کلان منابع انسانی اتاق را در سال ۹۷ تصویب نموده است. اکیداً توصیه می گردد این سیاستها را مطالعه و به اجرای آن همت کنید.
- ۱۰- دوره هشتم از نظر نظام مند سازی کارها در اتاق عملکرد ممتازی داشت. اتاق علیرغم گستردگی کارهایش عملاً در نبود ضوابط مناسب و به روز به صورت سلیقه ای اداره می شد. در دوره هشتم تدوین آئین نامه ها، شیوه نامه ها و دستورالعملهای لازم وقت زیادی از هیأت رئیسه گرفت اما خوشبختانه خروجیهای آن بسیار مثبت بود. مجموعه این اسناد در قالب یک مجلد به چاپ رسیده است. به هیأت رئیسه محترم دوره نهم توصیه می کنیم این مجموعه را با دقت مطالعه نمایند و در دوره نهم نیز در تکمیل و بهبود آن تلاش کنند.
- ۱۱- لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده فراز و نشیب زیادی را طی کرده است و با دستکاریهای زیاد بسیار پیچیده شده است. اکیداً توصیه می شود با بهره گیری از نظرات خبرگان مالیاتی، نسبت به بررسی فوری آن و تهیه پیشنهادها اصلاحی در اتاق اقدام شود.

- ۱۲- اصلاح قانون تأمین اجتماعی از اولویتهای بخش خصوصی است که در دوره هشتم هم در برنامه قرار گرفت. در این خصوص کار به اتاق تهران محول شد و این اتاق هم با بهره گیری از نظرات خبرگان امر نسبت به تهیه گزارش و پیشنهادهای اصلاحی اقدام کرد. ضروریست که ادامه کار با جدیت در اتاق ایران انجام شود.
- ۱۳- کار ساماندهی و پایش حضور نمایندگان اتاق در شوراها و مجامعی که اتاق ایران دارای جایگاه قانونی یا رسمی است در دوره هشتم، با استفاده از تجارب و اطلاعاتی که در دوره هفتم تهیه شده بود، آغاز گردید و دبیرخانه نمایندگان اتاق در شوراها و مجامع پایه گذاری شد. در این بخش پیشرفتهای خوبی انجام شده است اما هنوز روال پایش عملکرد و ارائه منظم گزارش به هیأت رئیسه جا نیافتاده است. شایسته است این کار نیز با جدیت پی گیری شود و همچنین دست به تغییر نمایندگانی که حضور منظم و مؤثر ندارند زده شود.
- ۱۴- اتاق های شهرستان ها در سه دوره گذشته وقت و انرژی فراوانی صرف ساخت ساختمان های خود کرده اند و در حال حاضر در بسیاری از استان ها پروژه های مختلف ساختمانی در حال اجرا است که به غیر از ۳ اتاق الباقی معمولاً توسعه فیزیکی اتاق ها در حال انجام است. لذا با توجه به توضیحات بند ۶ اختتامیه، لازم است سیاستگذاری منطقی با حفظ اولویت های موجود اتخاذ گردد و به جای توسعه های فیزیکی که با هزینه های فعلی بسیار سخت و دست نیافتنی است بر توسعه منابع انسانی و خدمات رسانی بیشتر به اعضا همت گمارده شود.
- ۱۵- در دوره نهم، مانند دوره های پیشین، نزدیک به نیمی از هیأت نمایندگان جدید هستند. یکی از ضعفهای بنیادین اتاق آشنا نبودن هیأت نمایندگان و هیأت رئیسه اتاقها با وظائف، اختیارات و مسئولیتهای خود است. بسیار مهم است که از همین ابتدای دوره، هیأت رئیسه اتاق ایران با برگزاری دوره های آموزشی لازم به انتقال دانش و مهارتهای مورد نیاز به اعضای هیأت نمایندگان و هیأت رئیسه اتاقها بپردازد و سهم آنان را در تقویت نقش سازنده ارتقاء بخشد.
- ۱۶- هیأت رئیسه دوره هشتم برای بهبود بهره وری و اثرگذاری سازمانهای وابسته به اتاق اقداماتی به عمل آورد و تا حدی توانست در این زمینه پیش برود. اما واقعیت این است که این سازمانها نیاز به تحول اساسی در مدیریت و عملکرد دارند. این موضوع نیز در اولویت کار قرار گیرد.
- ۱۷- در دو سال گذشته اتاق ایران بررسی و پی گیری شاخصهای گزارش انجام کسب و کار بانک جهانی (Doing Business) و همچنین گزارش رقابت پذیری جهانی و گزارش حقوق مالکیت فکری را به اتاقهای بزرگ کشور (تهران، اصفهان، مشهد، تبریز، شیراز و کرمان) تفویض کرد. این اتاقها به خوبی از عهده مطالعه و ارائه گزارش و همچنین حضور در کمیته های کارشناسی دولتی به نمایندگی از اتاق ایران برآمدند. هیأت رئیسه توصیه می نماید که مسئولیت این شاخصها کماکان به عهده اتاقهای مزبور باشد و آنان همه ساله پی گیر پیشرفتهای حاصله در بهبود شرایط کشور در شاخصهای مربوط به خود باشند و همچنین برای اصلاح قوانین و مقررات مربوطه با پشتیبانی اتاق ایران تلاش نمایند.
- ۱۸- از سال ۱۳۹۶ کار مطالعاتی و کارشناسی در رابطه با آسیب شناسی علل رقابت پذیر نبودن زنجیره پایین دستی صنایع بزرگ مبتنی بر مزایای منابع کشور (پتروشیمی، پالایشی، فولاد، مس و آلومینیوم) در اتاق ایران انجام شد و بر پایه آن یک بسته پیشنهادی برای اصلاح روابط بین بالادست و پایین دست تهیه و به سازمانهای ذیربط ارائه شد. با توجه به شرایط اقتصاد کشور ادامه پی گیری این بسته به زمان مناسبتری (پس از تعیین تکلیف تحریمهای یک جانبه آمریکا) موکول شد.

شایسته است این بسته که می تواند تحولی در تولید و اشتغال و همچنین صادرات با ارزش افزوده بالا در کشور به وجود آورد، در زمان مقتضی پی گیری شود.

۱۹- با توجه به سیر اجتناب ناپذیر تحول کسب و کارهای کشور از سنتی به مدرن، لازم است اتاق ایران فعالیت خود را در حوزه حمایت از استارت‌آپها سازماندهی نماید و گسترش دهد. در دوره هشتم با پیشنهاد یک طرح به نام "گام بندی ورود اتاقها به حوزه حمایت از استارت‌آپها" توصیه های لازم به اتاقهای شهرستانها در این خصوص شد که البته مورد توجه برخی اتاقها قرار گرفت. شایسته است این موضوع نیز با جدیت ادامه یابد.

۲۰- اقتصاد کشور در شرایط بفرنجی قرار دارد. این شرایط مانع از آن می گردد که اتاق در کارکرد متعارف خود خروجیهای مناسب داشته باشد. اتاق ایران می تواند محوریت کار مهمی به نام "گفتمان ملی اقتصادی" را عهده دار شود و تلاش نماید تا حل مشکلات را از سطح قوانین و مقررات بالاتر بکشاند و به سطح سیاستها و راهبردها ببرد. بهره گیری از اندیشمندان تراز نخست ایرانی، داخل و خارج کشور، برای غنای این بحث ضروریست.

۲۱- هیات ریسه در دوره هشتم کوشیده است در جریان ها و روندهای اقتصادی کشور و نیز قوانین و مقررات و مصوبات مربوط به سود توسعه کشور و مصالح فعالین اقتصادی اثرگذار باشد و این مهم را با استفاده هرچه بیشتر از توان تحلیل و نظردهی کمیسیون ها و تشکل ها و اتاق های شهرستانها پیش برده است و توصیه میشود هیات ریسه در دوره نهم به بهره برداری هرچه بیشتر از این ظرفیت های ارزشمند همت گمارد.

۲۲- دوره نهم در شرایطی دشوارتر و پیچیده تر از دوره هشتم این مسئولیت خطیر را عهده دار میشود، از اینرو توصیه میشود از ظرفیت های علمی کشور و ترکیب آن با تفکر و تجربه فعالین صاحب نظر در قالب اتاق فکر هرچه بیشتر استفاده شود و مبنای مواضع و تصمیمات اتاق را پس از طرح و تصویب در هیات ریسه بر موارد بررسی شده قرار دهد.

در پایان هیأت ریسه دوره هشتم ضمن آرزوی پیروزی و کامیابی برای هیأت ریسه محترم دوره نهم، این اطمینان را به شما می دهد که در هر زمان آماده همکاری و هم اندیشی با شما خواهد بود.

"هیأت ریسه دوره هشتم اتاق ایران"

مسعود خوانساری
 پدرام سلطانی
 غلامحسین شافعی
 حسین پیرمؤذن
 حسین سلاح ورزی
 محمدرضا انصاری
 کیوان کاشفی